

Solčavska panoramska cesta

Rekonstrukcija poti na Grohot

Junija je med obiskovalci Raduhe, ki se nanjo podajo od najvišje ležeče kmetije v Sloveniji, Bukovnika, 1327 m, završalo, da nekdo s stroji ureja pešpot, ki vodi na Grohot (ali Grohat, kot pravijo nekateri, oboje pa naj bi bilo pravilno), kar večini ni bilo všeč, saj je bila pot skozi gozd že prej urejena in zelo priljubljena. Gre za projekt Občine Solčava, s katerim je leta 2012 kandidirala na javnem razpisu Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in se imenuje Urejanje javne turistične infrastrukture ob Solčavski panoramski cesti ali skrajšano "Solčavska panoramska cesta". Podrobnosti o projektu so nam pojasnili na Občini Solčava: "Predmet obravnavane operacije je izgradnja javne turistične infrastrukture v območjih s posebnimi varstvenimi režimi in v turističnih območjih s poudarkom na

trajnostnem turizmu in s tem tudi s posebnim poudarkom na skrbi za okolje. Celotna operacija se izvaja na območju panoramske ceste. S projektom bo njegova nosilka Občina Solčava ob trasi ceste uredila mreže sprehajalnih turističnih in komunikacijskih poti, uredila in opremila posamezne turistične točke in mreže razgledišč vključno z opremo (mize in klopi, korita za vodo ...). Splošni cilji operacije so povečanje turistične atraktivnosti območja ob Solčavski panoramski cesti in turistične destinacije, pozicioniranje Solčavske panoramske ceste kot turističnega produkta z vsebinsko povezavo na koroško, savinjsko-šaleško in avstrijsko koroško

Rekonstrukcija pešpoti od Bukovnika proti Grohotu
Foto: Uroš Podovšovnik



Nekateri so se z vprašanji v zvezi s to temo obrnili tudi na Planinsko zvezo Slovenije, ki pa pri projektu ne sodeluje. Predsednik Planinske zveze Bojan Rotovnik je pojasnil: "Planinska zveza Slovenije oz. planinska društva praviloma niso lastniki zemljišč, po katerih potekajo planinske poti, in tudi ne nastopajo v vlogi soglasodajalcev v uradnih postopkih pri posegih v naravo oz. na območjih planinskih poti. V navedenem primeru, ko je Občina Solčava s soglasjem lastnika zemljišča začela urejanje turistične poti po trasi planinske poti od kmetije Bukovnik do Koče na Grohotu pod Raduho, o posegu predhodno nismo bili obveščeni. Skrbnik te planinske poti je Planinsko društvo Mežica in predstavniki društva so kmalu po začetku urejanja poti opravili razgovor s pristojnimi na Občini Solčava, kjer so jim predstavili namen teh posegov oz. celoten projekt urejanja sedemindesetih kilometrov razglednih poti okoli Solčave. Namen projekta je omogočiti spoznavanje lepote Solčavskega kar najširšemu krogu turistov in projekt ima veliko podporo pri lokalnem prebivalstvu, ki se vedno bolj usmerja v turizem. Glede na vsa znana dejstva, predvsem to, da lokalna skupnost ureja pot po vzoru podobnih turističnih pešpot iz sosednjih alpskih držav in glede na to, da planinska pot od kmetije Bukovnik do Koče na Grohotu ne poteka po zavarovanem območju ali v visokogorju, sem po posvetu s predsednikom PD Mežica ugotovil, da ni posebnih razlogov, na podlagi katerih bi lahko Planinska zveza nasprotovala temu posegu. Glede na to, da bodo na tej poti zgrajene tudi brvi in zaščitne ograje, ki presegajo standarde urejanja planinskih poti, pa še bo z Občino Solčava še treba dogovoriti glede dolgoročnega vzdrževanja, kajti v tem primeru lahko v planinski organizaciji zagotovimo samo vzdrževanje oznak oz. markacij in smernih tabel, za ostalo pa bo vzdrževalca morala zagotoviti občina."


Komisija za varstvo gorske narave PZS: "V Komisiji za varstvo gorske narave smo za preureditev planinske poti od Bukovnika na Grohot izvedeli preko spleta, na nas pa se je obrnilo tudi nekaj jeznih uporabnikov poti – planincev. Vprašanje, čemu je bilo treba "preurediti" lepo planinsko pot, smo naslovili na vršilca del, Občino Solčava. Dobili smo obrazložitev, da gre za rekonstrukcijo poti v sklopu projekta, integralnega turističnega produkta "Solčavska panoramska cesta". Smo mnenja, da t. i. rekonstrukcija planinske poti ni bila potrebna, saj ne gre za klasično popravilo planinske poti, pač pa za nadelavo popolnoma drugačne poti, ki bo verjetno namenjena turistom brez primere planinske opreme in kolesarjem, morda celo motornim vozilom. Razočarani smo, da je Občina Solčava tako grobo posegla v planinsko infrastrukturo in posredno tudi v naravno okolje, prav tako je razočaranih kar nekaj planincev, ki so pot do sedaj radi uporabljali. Planinska zveza Slovenije in mnoga planinska društva so sklenili, da bodo aktivno vključevali planinske kočje v turistično ponudbo krajev, kar naj bi za vse prineslo nekaj dobrega. Če se bo vključevanje v turizem izvajalo na račun podobnih "rekonstrukcij" planinskih poti, planinstvo s tem vsekakor izgublja svojo identiteto." Kljub dobrim namenom in ciljem je rekonstrukcija kratke "pravilne" poti po gozdu na Grohot, kot jo je imenoval eden od uporabnikov, za mnoge nesprejemljiva. Odgovor na to, zakaj raje ne rekonstruirajo že obstoječe ceste, smo dobili: to ni v skladu s cilji projekta in ni predmet investicije. Morda bi bilo treba enega od ciljev projekta že na samem začetku "premakniti" na skoraj vzporedno cesto in na Grohot bi še vedno vodila ena "pravilna" pot.

Čudesna narave

regijo, vzpostavitev pogojev za pospešen razvoj trajnostnega turizma in trajnostnega razvoja ob Solčavski panoramski cesti in v sosednjih regijah ter vzpostavitev sinergije povezovanja v turizmu. Strokovni nadzor skladno s predpisi izvaja Hidropro, inženirske storitve, Zoran Fujs, s. p.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. O porabi denarja se je odločalo ob prijavi in odobritvi projekta leta 2012. V fazi snovanja vsebin, načrtovanja projekta in načrtovanja izvajanja je bil odgovoren župan Alojz Lipnik (mandat 2006–2014), v sklepnih fazah izvajanja projekta pa je odgovorna aktualna županja Katarina Prelesnik (mandat 2014–2018). V primeru, da projekt ne bo dal pričakovanega rezultata, bo odgovarjala investitor-ka Občina Solčava.¹

Pogosto zastavljeno vprašanje obiskovalcev Grohota je, zakaj urejanje poti, ki je bila že urejena in lepa, poleg tega pa ob njej skoraj vzporedno teče cesta, primerna tako za kolesarje kot pešce in po kateri se je možno peljati celo z manjšim tovornjakom. Investitor pojasnjuje, da gre za ureditev oz. rekonstrukcijo pešpoti, vključitev planine Grohot in planinske kočice z njeno ponudbo v sklop integralnega turističnega produkta Solčavska panoramska cesta. S sredstvi ne urejajo že obstoječe ceste, ker urejanje cestne infrastrukture ni predmet sofinanciranja, torej ni predmet investicije in ni v skladu s cilji projekta.

Občina Solčava pri tem sodeluje s Planinskim društvom Mežica in z lastnikom zemljišča Viljemom Ošepom, Bukovnikom, ki soglaša z ureditvijo poti. 


Z od otroških let sem velik ljubitelj gorske narave. Imam srečo, da živim v okolju, kjer je teh lepot vizibilju. Maja začnejo ob vznožju Golice (1835 m) cveteti prelepe cvetlice narcise, ki jih domačini imenujejo ključavnice (Gorska narcisa, *Narcissus poeticus*)¹. S svojim prečudovitim opojnim vonjem navdušujejo množice obiskovalcev. Pobočja Jeseniškega, Plavškega in Javorniškega Rovta postanejo popolnoma bela in videti je, kot bi zapadel sneg. Turistično društvo je med narcisami postavilo opozorilne table o prepovedi trganja teh lepotic. Na eni izmed njih je napisano:

*"To cvetje dehteče
naj tukaj cveti,
če daš jih v vazo,
tako j overni."*

¹ V oklepajih so slovenska in ponekod tudi latinska imena cvetlic.

Na niže ležečem pobočju so zgodnejše, višje na pobočju Karavank pa v šopih cvetijo še dolgo v poletje. Posebno znana je Belska planina v Karavankah (1682 m), ki še posebej v začetku junija (odvisno seveda od predhodnega vremena) s svojo lepoto očara obiskovalce tega dela gorskega sveta. Navdušujejo nas Zoisove vijolice, modri enojan (Clusijev svišč), rumeni jeglič (avrikel) ali lepi jeglič, *Primula auricula*, rdeče resje (spomladanska resa), šopi dehtečih narcis in še mnogo drugega. Cvetja je toliko, da moraš pri hoji paziti, kam boš stopil. Z Belske planine je čudovit razgled na Julijske Alpe, od Bohinjskih gor in Triglava pa vse do Vrtaške planine nad Mojstrano. S soprogo Poldko sva se naužila teh enkratnih razgledov in čudovitega gorskega cvetja. Ko sva jih ob poti s planine občudovala, pa sem nenadoma opazil narciso velikanko, kije imela na stebelu kar tri lepe cvetove. To je zares čudo narave!

V moji soseščini, v vasi Breg pri Žirovnici živi prav tako velik ljubitelj gorskega sveta Martin Pazler, s katerim izmenjujemo nove fotografije z najinih potepanj po gorah. Ko sem mu pokazal mojo narciso velikanko s tremi cvetovi na stebelu, me je vprašal, če sem morda kdaj videl beli svišč. Seveda sem zanimal, saj so običajno modre barve. Tega belega lepotca pa je Martin fotografiral na Belski planini.

Rad bi obe "čudesni narave" predstavil bralcem *Planinskega vestnika* in s tem širšemu krogu obiskovalcev gora pokazal, da če v gorah hodiš odprtih oči, lahko vidiš ter doživiš tudi marsikaj čisto posebnega – tako kot sva midva. 

- 1** "Kraljica narcis", velikanka, ki ima na svojem stebelu kar tri cvetove. Foto: Pavel Dimitrov
- 2** Bel encijan Foto: Martin Pazler

